

Багато вимог ставиться і перед артистами-хореографами. Задля успішної реалізації хореографічного або художнього образу важливим є постійний емоційний зв'язок з певним персонажем. Артист повинен зануритися в образ, зрозуміти причини тієї чи іншої поведінки персонажа, створювати відчуття реальності драматичної дії. Також важливим завжди залишається розуміння й відчуття ритму та музикальності. Пильне й шанобливе ставлення до музичного супроводу впливає не лише на синхронізацію з музикантами та колегами по сцені, але й на стиль рухів, енергію, настрій конкретної вистави, її внутрішній темпоритм.

Сьогодні актор музично-драматичного театру повинен володіти великим спектром компетентностей, мати танцювальні, акторські та музичні навички, а також вміти швидко адаптуватись до зміни жанрів, стилів, зовнішніх чинників (технічні характеристики сцени, сприйняття глядачем вистави, фактори непереборного характеру). Танцівник повинен володіти різними хореографічними стилями: класичним танцем, народно-сценічним танцем, джазовим танцем, сучасним-популярним танцем, степ-танцем. Він має бути емоційно виразним, щоб мати можливості повноцінно розкрити запропонований образ.

За лаштунками створення музично-драматичної вистави виглядає як складний процес взаємодії всіх структурних підрозділів театру. Музично-хореографічна взаємодія виступає тут однією з найголовніших. Артисти-вокалісти приділяють багато уваги танцювальній підготовці, ритмізації тексту пісень та самої дії, формуванню сценічного руху. Артисти-хореографи підпорядковують хореографічну складову загальній мети вистави, відшукуючи засоби гармонійного поєднання танцювальної дії та інших компонентів.

І. Мостова

НАВЧАЛЬНА МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ-ХОРЕОГРАФІВ: ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД

I. Mostova

EDUCATIONAL MOTIVATION OF CHOREOGRAPHY STUDENTS: PRACTICAL EXPERIENCE

Мотивація — одна з найважливіших речей в процесі опанування професії. Для здобувачів вищої освіти, які обрали для себе майбутнє танцівника, викладача, керівника хореографічного колективу, балетмейстера — це той самий «вогник», що виникає всередині та штовхає на нові звершення, надає сил, терпіння, витривалості, надихає, стимулює творчу активність.

Саме мотивація визначає, яким чином ми організовуємо свою діяльність, наскільки ми активні, наполегливі, віддані своїй справі. Завдяки наявності чіткої і зрозумілої для себе мотивації ми ставимо перед собою мету, формуємо напрямки в нашій поведінці на шляху до цієї мети.

Мотивація до навчання — неодмінний фактор здобуття вищої освіти для будь-якої спеціальності, адже саме вона є запорукою успішності цього процесу. Для здобувачів-хореографів мотивація відіграє важливу роль ще й тому, що професійна хореографічна діяльність пов'язана з постійним фізичним навантаженням, подоланням себе, частою роботою на межі можливостей, швидким емоційним вигоранням.

Особливо важливими завдання постійно мотивувати стало з початком війни: до досить звичного стану «не хочу», «зроблю завтра», «хочу спати», додалися страх

обстрілів, невизначеність майбутнього і необхідність жити без планів на майбутнє, втрата домівки, змушеність адаптуватись до інших умов життя та багато інших факторів.

Саме тому для викладачів закладів вищої освіти, так само, як і для викладачів, які працюють в дитячих хореографічних колективах, пошуки засобів підвищення мотивації завжди лишаються актуальними.

Необхідність посилення вмотивованості здобувачів-хореографів також спричинена зовнішніми соціокультурними чинниками:

- підвищена конкуренція на ринку праці в межах спеціальності В6 Перформативні мистецтва вимагають від випускника не лише знань теорії, методики та практики хореографічного мистецтва, але й вмінь їх застосовувати, швидко адаптувати до нових невизначених вимог, взаємодіяти в рамках творчих проєктів, підлаштовуючи свої компетентності до загальної мети та потреб;
- зміни в системі освіти, завдяки чому виникає багато різноманітних джерел отримання актуальної інформації для самовдосконалення, що вимагають бути вмотивованим до постійного процесу пізнання;
- зовнішні психоемоційні фактори, що змушують уважніше відноситись до питання покращення вмотивованості.

Загальноновживані трактування терміну «мотивація» стверджують, що це сукупність зовнішніх та внутрішніх чинників, які активізують діяльність людини, спонукають її рухатися до визначеної мети. Відповідно до цього трактування, розрізняють внутрішню та зовнішню мотивацію, а також формують траєкторію впливу на її покращення.

До внутрішньої мотивації належать чинники, що формуються самою людиною у власній свідомості. Відповідно до цього, мотивація буває внутрішньою та зовнішньою. До цих мотиваційних важелів можна віднести задоволення від пізнання, від будь-якої практичної діяльності хореографа, від інтересу до професії. Активізація даного виду мотивації можна шляхом урізноманітнення творчих завдань, спонукання до тілесного самовираження, формування впевненості у своїх професійних компетентностях, насичення освітнього процесу майстер-класами, тренінгами, співпрацею з професіоналами-практиками, участю у творчих проєктах.

До зовнішньої мотивації належать чинники, що впливають на відношення здобувача до навчального процесу, його успішність, але не залежать від нього самого. До таких чинників належать: фактор отримання диплому, перспективи кращого працевлаштування, елементи винагороди або покарання, можливість отримання стипендій, грантів або інших матеріальних цінностей, методи викладання та особистість викладача, атмосфера в групі, створення команди зі спільною метою та інтересами, формування групи однодумців.

Для здобувачів-хореографів одним із важливих мотиваторів часто виступає можливість танцювати у хореографічному колективі. Дана форма реалізації творчих здібностей задовольняє відразу багато потреб, як внутрішніх, так і зовнішніх: тілесне та емоційне самовираження, підвищення внутрішньої самооцінки, задоволення потреб професійного розвитку, спілкування з однодумцями в дружній атмосфері, спільний рух до мети, відчуття команди та підтримки, можливість комунікувати з професіоналами-практиками тощо.

Серед здобувачів вищої освіти факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури було проведено опитування стосовно навчальної вмотивованості. Більшість респондентів відповіла, що їх вмотивованість на високому рівні і вони самостійно можуть контролювати даний процес, а особистість викладача стає допоміжним фактором у цьому процесі. Тим не менш, здобувачі зацентрували увагу і на чинниках, що можуть негативно впливати на стан їхньої мотивації. Серед факторів, які можуть впливати на вмотивованість, здобувачі назвали: професійні та особисті якості викладача, зовнішні фактори (обстріли, невизначеність майбутнього), проблеми в особистому житті, емоційне вигорання через перевантаженість, травми. Відповідно до цих відповідей, можна сформулювати план покращення вмотивованості, зосередивши увагу на вирішенні окреслених проблем:

- будувати траєкторії викладання на студентоцентризованих підходах з обов'язковим зворотнім зв'язком;
- проводити позааудиторні зустрічі, задля розуміння емоційних потреб здобувачів;
- формувати тижневе навантаження з урахуванням психоемоційних та фізичних можливостей здобувачів.

Навчальна мотивація — важливий виклик сьогодення, який не може залишатись осторонь від уваги викладача. Саме завдяки чіткій вмотивованості та плідної співпраці викладача й здобувача вищої освіти успішність навчання стає осяжнішою.

М. Нестеренко

АДАПТАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦЮВАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ ДО СУЧАСНИХ ІВЕНТІВ

М. Nesterenko

ADAPTATION OF UKRAINIAN DANCE TRADITIONS TO MODERN EVENTS

Сучасна івент-індустрія дедалі активніше звертається до національної культурної спадщини як до джерела візуальної та емоційної ідентичності, здатної вирізнити подію на глобалізованому ринку розваг і комунікацій. В українському контексті особливу роль відіграє фольклорно-етнографічний пласт, що включає традиційні танцювальні форми, обряди та символіку. Їх адаптація до форматів модних показів, корпоративних подій, бізнес-форумів і брендових презентацій створює ефект культурної автентичності, одночасно відповідаючи тренду на «cultural storytelling» — створення події як наративу, який занурює учасника в контекст та історію.

Українська традиційна хореографія в сучасній івент-індустрії використовується у кількох взаємопов'язаних функціях: як інструмент презентації культурної спадщини, як засіб формування емоційної атмосфери та як візуально-пластичний компонент, що допомагає вибудовувати драматургію події. Її адаптація залежить від змісту заходу, цільової аудиторії та загальної концепції організаторів. Залежно від формату події змінюються як сценічні рішення, так і глибина відтворення автентичних елементів: від збереження оригінальної лексики рухів і костюмів до їхньої стилізації чи переосмислення в сучасному сценічному контексті.